

DÉLVIDÉKI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hetenként kétszer, csütörtökön és vasárnapon.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szidon József könyvnyomdája, Lugos (Vértes-palota).

Felelős szerkesztők:

Dr. Haus József és Dr. Fránki Béla.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Előfizetési árak

házhoz küldve vagy bérmentes postai szétküldéssel:
Egész évre . . . 16 kor. | Negyedévre . . . 4 kor.
Félévre 8 " | Egyes szám ára 16 fillér.

A közigazgatási tisztviselők fizetésrendezése.

Lugos, november

A megyei tisztviselők, községi és körjegyzők fizetésrendezési ügye bár évtizedek óta időszerű kérdés az utóbbi időben a politikai alakulások kapcsán elemi erejű aktualissá vált. Nagyfotosságu disztinkciót hallottunk az ország színe előtt, amely a megyei tisztviselők, községi és körjegyzők nehéz helyzetének, az állami, belkormányzati, közigazgatási ügykörének figyelembevételével bizonyos méltányos törekvést tanusít.

Nagyjelentőségű és nagy horderejű disztinkció ez, amely kimondja, hogy a közigazgatás nagy gépezetében működő szervek közt az állami érdekek szolgálata tekintetében a működési zár és annak jelentősége, fontossága és értéke szempontjából nincs különbség. Egy régi igazságtalan tétel megdőlését jelenti ez, annak a tételnek szétomlását, amely az állami közigazgatás kinevezett tisztviselőit följé helyezte a választott tisztviselőknél.

Ez az igazságtalan megítélés és osztályozás a közvélemény ítéletében már régen csődött mondott s csak az elfogult konzervativizmus tartotta fenn idáig. A közvélemény már régóta a maga értéke szerint méltányolja a megyei tisztviselők, községi és körjegyzők nagy szolgálatait, rendkívül fontos funkcióját az állami közigazgatás terén.

Az állami közigazgatás választott tisztviselőinek fizetési mizeriái már időtlen idők óta nyílt sebek. Épen az utóbbi esztendőben nagy mozgalmak indultak meg abban az irányban, hogy ezek a sebek orvosoltassanak. E mozgalmak nem felülről, hanem belülről jöttek, maguk a sanyaru helyzetben sanyaró választott tisztviselők kezdeményezték. Csak hogy minden olyan mozgalom, amely személyi célokért küzd, a közönség nagy ridegségével találkozik a mi sivar közéleti viszonyaink között, ahol mindig hangzatos frázisok falankszát állítják homlokterbe a személyi kérdések, jogos kívánságok elé.

Mintha bizony az annyiszor hangoztatott ideális önmegtartóztatás az állam nagy, pénzügyi szegénységére való hivatkozással lehetséges volna ott, ahol a létfenntartás szüksége, ezer gondja sanyargatja az állam polgárait? A közért mindent! Ez volt eddig a jelszó és ezt a hangzatos frázist szórták a közvélemény szemébe.

Hazug tétel, hazug frázis. Mert fordítsuk meg a tételt. Hát tehet-e a közért valamit az a társadalom, amelynek egyesei önmaguk létének fenntartását sem tudják biztosítani? E tétel pedig anyagi áldozatokat követelt meg a megyei tisztviselőktől, a községi és körjegyzőktől. Azt követelte, hogy áldozzák fel éjjelüket, nappalukat görnyeztő, nehéz munkában s ennek fejében elégedjenek meg azzal az ellenérték gyanánt nyújtott, sovány fizetéssel, amely még a mindennapi kenyérre sem elegendő. Nagy és súlyos igazságtalanság volt ez a követelés.

A megélhetés nyomasztó gondjaitól meg kell végre menteni az ország tisztviselői karának ezt az óriási kontingensét, biztosítani kell számukra azt, hogy vagyoniilag lehetőleg függetlenül élhessenek nehéz hivatásuknak. Ez legelső és legfőbb érdek.

Halottunk egy disztinkciót, amely a kinevezett és választott tisztviselőket többé nem választja szét, szolgálatuk értékelése szempontjából, hanem ellenkezőleg egymás mellé állítja őket és ez reményt nyújt arra, hogy komoly törekvés már a megyei tisztviselők, községi és körjegyzők helyzetének javítása.

Nagyobb szolgálatot senki sem tehet nemzetének annál a férfinál, aki e függő kérdést, amely az ország tisztviselői kara ilyen tekintélyes részének feje fölött Damokles kardja gyanánt függ, kedvezően tudja megoldani.

Az állami közigazgatásnak, az állami életfejlődésének, a belkormányzatnak tesz vele megbecsülhetetlen szolgálatot s ezzel együtt a nemzetnek is.

Reméljük, hogy e kérdés megoldása már nem sokáig késik. *)

A nemzet jussa.

Alkotmányos államokban a nemzet önmaga intézi sorsát a korona vezetése mellett. Önmaga szabja meg haladásának gyorsaságát, küzdi ki a mainak megvalósulását, maga nyitja a közszükségletek számára erőforrásait és zárja azokat el, amint az erők apadását érzi. Az öt-öt évenként megújuló képviselőválasztás eredménye igaz megnyilatkozása a nemzeti akarathoz azokkal az eszmékkel s tervekkel

*) Elismerjük minden rangú tisztviselőnek jogos igényét; de az állami tisztviselők fizetésrendezése tárgyában már kész javaslatot feltétlenül törvényre emelendőnek tartjuk, minden felfüggesztés, minden junktim kizárásával. Szerk.

szemben, amelyek megvalósítása, végrehajtása az államkormányzás következő öt esztendei tevékenységet igénybe veszi.

Megtörtént, hogy az események folyamata olyan eszméket vetett felszínre, amelyeket eddig a mélyre szorított a sok, felszínen lebegő gazdasági kérdés. Ezek az eszmék becsesek, magasztosok és diadalérettel tölt el minden honfikebelt az a siker, amelyet a valóráváltásban eddig elértünk. De most előáll néhány ur és a nemzeti áramlatok medréből fölsodorja azt, ami most a legkevésbé valószínű meg és azt mondja:

— Ne valósítsuk meg egyetlen eszmét, ne hajtsuk végre egyetlen tervet se, amit a nemzet tőlünk várt, amíg ez az egy, amit úgy sodortunk fel, sürgős elintézését nem nyert.

Szüneteljen az állami gépezet, amelynek munkájára pedig a nemzet minden erejét áldozta és amelytől viszont a maga újabb erőforrásainak megnyitását várja. Ez játék a nemzet erejével. És a nemzet most már igazán aggódva nézi a veszedelmes játékot, melyet a képviselőházban az ő veszedelmére folytatnak. Bent a ragyogó, drága palotában a józan ész elvesztette befolyását és tekintélyét, a féktelen szenvedelmek ragadják a törvényhozókat e halálos mélységű örvény felé. És a nemzet tehetetlenül kénytelen tűrni a rettenetes játékot.

Vak, aki nem látja, hogy a fán egyetlen virág se volt, tehát nem lehet rajta gyümölcs. Mire várjon tehát a nemzet, mikor határozottan tudja hogy ebben a képviselőházban nincs minek megérnie, nincs ami a nemzetet a hosszú meddőség után a siker kövér esztendejének dus aratásával biztathatná.

A képviselőválasztások 1901. év október elején voltak. Két esztendő telt el azóta és a két év alatt a törvényhozás a szó legszűkebb értelmében semmit sem csinált, csak veszekedett. Kétségbeejtő a dologtalanságnak ez a lelkiismeretlen merészsége, akkor, midőn a nemzet lázas, megfeszített munkára van utalva, hogy mulasztásait helyrehozhassa s a nemzeti állam kiépítésében üdvös törvények alkotásával megállás nélkül előre haladhasson.

Az ellenzék harezot folytatott Bánffy ellen, kormányzása végén Széll ellen, az első perctől fogva a bukás pillanatáig Héderváry ellen és most harezot folytat Tisza ellen. A harez fegyverei kétélűek: elvi és személyi tűz kohóján köszörültek ki. Lehet-e remélni békés kiegyenlítést? Nem lehet! Mire való hát az időfeesérlés? az erők pazarlása? a hétsebből vérző nemzet halálra izgatása?

Álljon elő Tisza István gróf miniszterelnök és legyen erős. Nem erőszakos, hanem igazán erős, önmagával, az ellenzékkel és az egész nemzettel szemben. Álljon elő és mondja

Podwinetz Izidor butor, pénzszekrény, varró-és írógép-javitó - műhely **Lugos** Izabella-fő-tér sajtóházában

nyíltan: Nem akar törvényen kívül álló helyzetben választásokat. Ezért kéri az állapot megszüntetését, a költségvetési felhatalmazás és az újonczjutalék egy óra alatt való megszavazását arra a célra, hogy a képviselőházat ezután rögtön fel lehessen oszlatni és az új választásokat azonnal el lehessen rendelni.

Ez világos, határozott, erős eszelekedet lenne, mely igenis megteremné az érett gyümölcsöt. Mert az ellenzék egy év óta a nemzetre hivatkozik, azt állítja, hogy azt is megobstruálja, ha a nemzet ítéletére bizza a döntést.

Állapítsa meg maga a nemzet; mit akar? Beesületes ember meg nem gyanusíthatja a nemzetet azzal, hogy ne tudná akarátát érvényesíteni a választásokon. A nemzeti közvélemény bizonyára megérlette az elhatározást és nincs olyan erőszak, fenyegetés, csábítás, mely a szabad nemzetet akarata korlátlan érvényesítésétől eltántoríthatná.

Miért ne egyeznék hát bele a törvényes új választásokba minden párt, melynek lelkiismerete, tiszta, öntudata nyugodt s mely bátran léphet a nemzet ítélőszéke elé?

UJDONSAGOK.

A szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvnyomda városi és megyei távbeszélő-száma 91.

Társadalmi hazugságok.

Népes a korzó. A nagy szél, nemhogy lohasztotta volna a sétálókédvet, sőt ugylátszik, hogy még emelte. És az embernek, kik egyformán élnek, éreznek és gondolkoznak osztály, rang és felekezeti különbségektől elválasztva, nagy tömegekben, de közönyösen elhaladnak egymás mellett a széles szfalton.

Én tudom, hogy te ki vagy, te tudod, hogy én ki vagyok, de azért szótlánul haladunk el egymás mellett, mert nem vagyunk bemutatva egymásnak. Te épp úgy eszel, iszol, alszol és talán dolgozol is, mint én, de én nagy ivben

A p ó k.

Irtá: Violetta.

Oh, miként gyűlölöm ez asszonyt! Gyűlölöm hófehér arcát ragyogó fekete szemeit, melyekkel szegény Bélámot elcsábítá, gyűlölöm hófehér fogsorát, korállpiros ajkát — mellyel oly hivatogóan mosolygott Bélára, gyűlölöm koromfekete haját melynek minden egyes szála kigyóként övezi — márványszerű homlokát. Gyűlölöm gömbölyű karjait, melyekkel sfyn módjára ölelé Bélámot magához, — hogy vérét kiszívja. Gyűlölöm ez egész szoborszerű szép asszonyt, kiből a természet mesterművet alkot, ha lelket is önt vala bele.

Gondolataim villámgyorsan kergetik egymást, hol találjam meg az Ariádne fonalát, az egyszerű falusi leányka szomorú regéjét elmondani?

Tudom már, a delnő megjelenésekor. Hisz napjaim addig is sima tó tükréhez hasonlítottak. Az árva, szüleit oly korán veszté, hogy még homályos emléke sincs, — s Irma néném, az áldott jó Irma, ki élete czéliját, a mások boldogításában találja, melegágyi növényként is tápolja, neveli kis árva hugát. Csupán a szeretett, a gyengédség hurjait pengeti ártatlan szívében, s a hétköznapi élet durvaságáról fogalma sincs.

emelem meg kalapomat előttem, ha rangban nagyobb vagy, mint én és elvárom, hogy ugyanígy eszelekedjél te, ha én vagyok a nagyobb ur.

A korzó egyre élénkebb, egyre népesebb. Ott három nő megy egymásmellett, itt két férfi, hátrább férfiak és nők haladnak — vegyesen.

Pedig a nők, úgy mondják, hogy ki nem allhatják a nőket, a férfiak pedig megvetik a férfiakat. Azért mégis egymás mellett haladnak, sőt ha elválnak, a nők csókolóznak, a férfiak pedig melegen rázzák meg az egymás kezét.

Itt egy vegyes társaság van. A férfi azt szeretné mondani a nőnek:

— Ejnye rózsám, be szép vagy, adj egy csókot.

A nő is akarná mondani: Ügyes legény vagy, hódíts meg engemet. De sem a férfi, sem a nő nem mondják ezt egymásnak. Hanem beszélnek minderről, a mi csak unalmas lehet. Előjön az irodalom, a színház, a divat. Minden szavuk erőltetett, hazugságnak valamennyien rabjai vagyunk.

Csipős hideg szél süvölt végig az aszfalton. Egy-egy kipirult arcú leány már panaszkodik is a mamának erre a csuf hidegre, de azért mégsem akar hazza menni.

Még nincs hét óra, előbb pedig nem sikk hazamenni. Ugysem sokáig élvezhetik már a korzó örömeit, jönnek a mulatságok, jön a táncz, mikor a szemnek kérdeznék és a kezek szorításai felelnek, — kinek kell majd akkor a séta?!

A nőnek a korzón angyalnak kell lennie, akinek nincsenek vágyai és szenvedélyei. Itt megvárjuk a nőktől, hogy eseményeik, nyakig begombolozottak és visszautasítók legyenek. A bálterembe azonban minden szabad. Ide mezíten vállal jönnek és fedetlen kebellet, itt kábítanak, őrtitenek és hódítanak. A bálterembe szabad minden, ami tilos a korzón. Itt a nő odaveti magát egy idegen férfi karjába, engedi a szemét annak szemében égni, a karját a dereka körül simulni és megengedik, hogy

Barátai vadregényes hegyifalvaeskájuk: csörgedező patakjai, az erdő özikéi és nyulacskaí és a rétek szinompázó virágai, no, meg kis vetélytársai a dalos pacsirták — kikkel örökösen versenyzett.

Egy szép álom volt ifju élete, de tudtára e szép álmódóznak csak akkor jött, — mikor az alattomos Istenke nyilaival keresztetüzte utait.

Darnay Béla — a fiatal segédjegyző — volt az, — ki a leányka eddigi látkörét még szebbé, rozábbá varázsolta. Midőn karacsony elérkezett, az ifju már napos vendég volt náluk s a karacsonyfa, a csillogó fényű gyertyáskák alatt, kezök egybe forradt, — s egymás szeméből olvasták az édes titkot.

Tizenhetedik születésnapomon volt eljegyzésem és Béla, Szt-István napjára tüzte ki esküvönket. Mily boldogan teltek napjaim, keletyém varrásánál, minden öltésnél egy buzgó fohász varródott Bélám számára.

Nem soká tartott e boldogság. Egy durva kérhetetlen kéz szakította ketté.

Üdülése czélijából jött az előkelő delnő a hegyifalvaeskába, hogy elfáslut idegeit felelevenítse.

Nálunk bérelt lakást, a nap legnagyobb részét társaságomba tölté és látszólag kedvteléssel hallgató kohó fecsegésem, míg én mindazon pompát és fényüzést gyermekded csodálkozással bámulám, melyet csak a — meséből ismertem.

annak az idegen férfinak lehelote vallomás; suttogása pedig követelés legyen . . .

És a szemérmes leányok, kik elfáradnak, ha a mama oldalán kétszer végig járják a Király-utczát, egy férfi karján egy éjszakán egy pár ezer métert tombolnak végig édes önfeledtségben . . .

Jótekonyczélú előadás. Szép és nemes tette vállalkozott a »Lugosi Iparosok-Dalköre,« amidőn a két héttel ezelőtt fényes s korrrel adott műkedvelői előadását, vasárnap este szegény iskolásgyermeknek felruházására megismétli. Hisszük, hogy városunk áldozatkész közönsége nem zárkózik el az emberbaráti kötelességei elől s kész örömmel járul hozzá holnap a maga filléreivel, az egylet ezen kitűzött nemes czéljainak elősegítéséhez.

Dijnokegylet. Lapunk egyik legutóbbi számában megirtuk, hogy a napidijasok körében lelkes mozgalom indult meg a »Dijnokegylet« megalakítására. A szervezőbizottság hétfőn tartotta első értekezletét. Az egyesület czéljával tüzi, hogy a diurnistáknak otthont adjon s társadalmi álláspontjukat érvényre juttassa. A szervező bizottság aláírási ivateket bocsátott ki s már eddig is sokan járultak, hozzá az egyesület megalakításához. Tagsági díj 50 fillér, a pártoló tagok 4 koronát fizetnek egész évre, három havi részletekben. Az egyesület helységéül a »Concordia« szálló egyik elkülönített szobája szemeltetett ki.

Álarczos rablók. A faeseti utczának nagy szenzációja van. Misrachi Sámuel faeseti utczai szatócsához az éjjel 4 álarczos egyén behatolt a lakására, nyilvánvalóan rablási szándékkal. Tetjük azonban megghiusult, mert a midőn a rabláshoz már hozzáfogtak, a megtámadottak által fölvert zajra megfutamodtak. Tettesek a ház kertfelőli ablaknak kifeszítése után Misrachiék fogadó szobájába hatoltak. Itt az asztalon lámpa égett. A fogadó szobából a hálószobába nyíló ajtó nyitva állott. A tettesek lábujhegyen bementek a hálószobába s ott

Végzetem gyorsabban teljesedett sem mint sejtém vagy észrevehetém. A fokozatos elhidegülés, a mind jobban gyérülő látogatások . . . hisz a bárónőnek kirándulásain oly nagy szüksége volt — kalauzra. — Az évad végével a rövidülő napok intették a delnőt a hazatérésre, ekkor már annyit regélt a fővárosi élet gyönyöréről, hogy kis csacska fejemet, varázsra teljesen fogva tartotta. Addig rimádkodtam a jólelkű Irma nénémnek, hogy néhány óra engedélyt kaptam, a bárónőt Pestre kísérni — kis társalkodónőjének fogad, mint negédesen mondá.

»S Béla kérdém remegve.«

»Az természetesen velünk jő, Darnay ur elvállalta nálam a titkári állást s így könnyebben jut ama anyagi helyzetbe, az ügyvédi vizsgát letenni.«

Oh ég! — mily gyalázatos alku. Csupán a megaláztatás, a szégyen napjai, következének. Nem voltam több végre — mint egy jobb eseléd, — a többi között s miután czélom betöltém t. i. hogy általam a légy biztosan került hálóba — mehettem is.

Mily iszonyu ébredés volt s a saját szívem vére árán — szerzem be emberismeretem. Már néhány hét lefolyása alatt — Béla előt teljesen idegen voltam máris — kit itt ott félve köszöntött csak. — Szeptember közepe táján ülte a szép bárónő nevenapját, fényes — férfitársaság gyűlt össze, rózsabombi nyaralójában.

mindegyik sarokban egy-egy betörő, baltával fölfegyverkezve foglalt helyet. A léptek neszére Misrachiné fölébredt s abban a hiszemben, hogy a gyermeke szállt le az ágyból, rája szólt. Erre az egyik betörő neki esett az asszonynak a balta fokával a szeme felett homlokot ütötte, az asszony egy pillanatra visszahanyatlott s azután összeszedve erejét sikoltva kirohant a szobából. A zajra a férj is fölébredt de ekkor a betörők már nekie estek. A segélykiáltásra elősiető cselédek és házbéliek már csak hült helyét találták a betörőknek, a kik a nyitva hagyott ablakon, a kerteken keresztül akkorra már elmenekültek. A betörők mindegyike egy szenes zsákot húzott a fejére s a zsákok csak a szemnél és szájnál voltak kivágva, egyébként pedig paraszt ruhákat viseltek. A rendőrség és esendőrség karöltve nyomozza a tetteseket. Mindaddig azonban alapos gyanu, ki ellen sem merült föl.

Megakadályozott vasuti szerencsétlenség. Tegnapelőtt éjjel Beregszó és Temesvár állomások között három suhancz, névszerint Kanner György, Mayer Antal és Kars István a vasuti sínek felfeszítésén dolgoztak. Szerencsés véletlennek köszönhető, hogy munkájuk közben rajtaesípték őket. A suhanczokat tegnap beszállították Temesvárra. Azt állítják, hogy csak tréfából követték el tettüket mely azonban könnyen végzetessé is válhatott volna. Előzetes letartóztatásba helyezték őket.

Jézus ismeretlen kinyilatkoztatásai. Londonban legutóbb az egyiptomi kutatók társaságában dr. Greenfell szenzációs felfedezéséről tartott felolvasást. Beszámolt arról, hogy ő és társ, Hunt Kairótól dél felé száz mérföldnyire, Fkjunban, egy ptolomeuszi nekropoliszban tavaly márcziusban régi papiruszokat talált, amelyek Jézusnak eddig teljesen ismeretlen kinyilatkoztatásait foglalják magukban. A papiruszok, Greenfell állítása szerint, a harmadik századból valók és esodálatosan épek, csak itt-ott hiányzik némely mondás vége. A két

»Tudom Mariska e zaj untatja, ma estére szabad, kénye — kedve szerint mulathat.«

Megértettem. Nem óhajtottam jelenlétem, új eselszövésen törte a fejét. Az enyhe, kellemes ősziest lecsábított a Duna partra, melynek habjai édes morajjal környeztek. A Margitszigetről szaggatottan mélabus cigányzene hangjai ütötték meg füleimet és egybeolvadtak kis kedélyemmel.

Egyszerre erős zaj hallatszott a nyaralóból, — feszült figyelemmel hallgattam — szóvita támadhatott a jelenlevő urak között, — mindig hangosabb, — székek heves idestova tolása — s végre esend. Feloszlott a társaság.

Nyugalomra tértem, ama elhatározással, hogy röviddel ezután hazatérek. Beteljesedett, de minő iszonyu módon.

Másnap véres tetemét, hozták a párbajtérrel. Előző estén legújabb vetélytársával szóvitába elegyedett. (A deli lovagesizmas czirkuszmeister nagyon is elbizakodott volt) s a derék bárónő bátorítására párbaj lett — jól értesültem, hogy négyévi özvegységében ez a kilencedik áldozat volt.

Béla tehát mégis ez enyém lett. Holttestét hegyi falvaeskánkba kísértem. Fehérrózsák alatt pihen és márványsirkövére esupán e két szót vésettem: Egyszer volt . . . S a pók? Nos az tovább szövi áldozatai számára a hálót s a férfiak — oly együgyűek.

Engem pedig szivem bubánata nem vitt a korai sirba, ime a divatos kor, divatos gyermeke lettem s kis hegyifalvaeskámból némi kíváncsisággal követem a külvilág folyását.

tudós 1904. július havában fogja nyilvánosságra hozni a papiruszokat, de már most jelzik, hogy a teologusok közt ez a felfedezés nagy forrongást fog támasztani, mert bírádásuk szerint a papiruszok az eddig ismeretes szövegtől sok tekintetben eltérőek.

Halálos szerencsétlenség. Kincstár-Szt.-Györgyről (Detta mellett) jelentik lapunknak, hogy ott tegnap Varanik Jóvát szántás közben az egyik megvadult lova úgy fejbe rugta, hogy a szerencsétlen embernek koponyacsontja behorpadt és állkaposa leszakadt. A súlyosan sebesültet még az éj folyamán ápolás végett a közkörházba szállították. Az orvosok véleménye szerint azonban aligha éri meg a reggelt. A szerencsétlen embernek fiatal felesége és három kis gyermeke van.

Luther Márton sirja. Ujabban több németországi újságban korpoltálták azt a hírt, hogy Luther Márton tetemét a smalkaldi háboru idején eltávolították a wittenbergai vártemplomból s egy most már teljesen ismeretlen helyen temették el ismét. Evvel a hírrel szemben a Wittenbergában megjelenő Hall. Zig. azt írja, hogy Luther csontjai igenis az ottani vártemplomban nyugosznak, amit szemtanúk is bizonyítanak, Dr. Köstlin, Luther egyik életírója, aki azóta elhunyt, 1897-ben megírta hogy a wittenbergai templom renoválás alkalmával, 1892 február 14-én a renoválási munkálatoknál alkalmazott két hivatalnok a császár egyenes parancsa ellenére felnyitotta Luther sirját. Az illetők két méter mélységben megtalálták a teljesen szétmállott koporsót s Luther csontjait is. Vilmos császár utólag jóváhagyta a sirbontás tényét mert evvel nyilvánvalóvá lett, hogy Luther tetemét nem hurezolták el a smalkaldi háboru idején, hanem a vallásujtó igenis ott nyugszik még most is a wittenbergai vártemplomban. A két hivatalnok közül, aki a sirt felbontotta, most egyik gondnoka a vártemplomnak. Köstlinnek pedig birtokában volt néhány fadarab Luther koporsójából, melyeket ő szívesen mutogatott az érdeklődőknek.

A megborotvált majom. Kacagató rendőri beavatkozásra adott okot Majsán egy panoráma-tulajdonos. Mutogatott napokon keresztül egy törpét, amely még a törpék között is törpe volt, mert 22 centimétre daczára alig volt magasabb egynehány decziméternél. Az emberek jártak is esodájára, míg csak ki nem derült, hogy a híres törpe ember nem ember hanem — majom. Ugy sült ki a turpiság, hogy egy talján, aki gipszfigurák elárúsításával jár faluról-falura, betévedt a panorámába és inceselkedni kezdett a törpével, aki egy darabig csak tűrte ezt, de egyszerre csak dühében beleharapott a talján karjába. A nagy zavarban, ami előállott, a rendőrség is beavatkozott és kiderült, hogy a törpe egy emberi ruhába öltöztetett majom volt. Érdekes a dologban, hogy a panorámás, hogy a majomnak emberhez hasonlóbb arca legyen, azt naponként borotválta. Így esapta be az embereket. Az élelmes panorámást a rendőrség letartóztatta, a talján pedig jó ideig fogja gyógyítani inceselkedésének következményeit.

A jó cseléd. Egy lugosi urhölgy a következőket írta a cselédje könyvébe: „Gonda Mari egy évet szolgált nálem, — 11 hónap és egy hét híján; ez alatt lankadatlan volt — a kapunyitogatásban; takarékos — a munkában; szorgalmas — a maga dolgaiban; munkás — a levélírásban; fáradatlan — a gazdasszonya moeskolásában; okos a kifogásban; barátságos — a legények iránt; hűséges ha minden zárva volt“. A földiesért leányzó zokon vette a bókakat és a rendőrségen tiltakozott a ráfogott erények ellen.

A kabátszerzés szezonja. Az kezdődik már ezzel a mai emberségtelen idővel: a téli kabátok, illetve télikabát-szerzések szezonja. Ősnek hívják ugyan még hivatalosan az időt, de ridegebb bizony ő a legfagyosabb télnél. Beledidereg az ember, a hogy végigsimogatja a harapós szél, a mi ellen nagyon szegényes oltalom már a különféle nevezetű őszi katufrék. A mi télikabát, raktáron kívül találatik ilyenkor, ember bujik abba bele valamenyibe. Kedves alkalmatosság most ez a vastag ruha nagyon, csak legyen. Nem baj, ha kopott, nem baj, ha molyos, csak kevélyebben feszíti ki a mellét az ember, ha csupa prémruha, téli bunda öleli keresztül, melegen és lágyan, mint édes asszonyi kar. Most már kezd szomorú látvány lenni az utcán a »télikabátalan« alak és sajna, ez a szomorú látvány nem megy éppen ritkaság számba. S mint a hogy szezonja van a törvényellenes uton való tyuk- és libaszerzésnek, olyan bizonyosan elköszönt most már a téli lopások évadja. Mert nehéz az éhséget tűrni, de a fagyoskodás se mulatságosabb passzió. Azért akad gyakran olyan télikabátalan alak, a kinek a hideg úgy megkompolyítja az érzékeit, hogy ruhakereskedésnek nézi a kávéházakat és vendéglőket. Mindenesetre praktikus módja az a téli beruházkodásnak. A nagy választék mellett olcsó, hosszú próbák nélkül gyorsan megeshetik s megtakarítódik még az inasnak kidukáló borral való is. Igen, esunya ólomszine van az égnek, harapós foga az időnek és ideje a vigyázatnak, óh, télikabátos polgártársak!

TÁVIRATOK.

A »Délvidéki Lapok« eredeti táviratai.

Budapest, november 21.

Képviselőház ülése.

Gróf Tisza István miniszterelnök kijelenti, hogy Körberrel nem polemizál az osztrák közjogot nem magyarazza a magyar közjogot kizárólag magának tartja, biztosítja a képviselőházat hogy csak addig marad a helyén míg ezt az álláspontot elfoglalja. Az egész képviselőház pártkülömbőség nélkül általános tetszéssel és éljenzéssel fogadta e kijelentését. Kossuth Ferencz pártja, nevében örömmel veszi tudomásul e kijelentést.

Polónyi Géza nem azért aggódik miként hamisítja Körber a magyar közjogot a Reichsratban, hanem veszedelmesnek tartja hogy Körber a magyar király és a magyar nemzet közé tolakodik.

Pénzhamisítók elfogatása.

Budapest, a rendőrség egy pénzhamisító bandát fogott el kik 5 koronásokat és egy forintosokat hamisították. Több hamisítványt találtak nálunk.

Kiadó-laptulajdonos: Szidon József.

Klein Samu

szobafestő és mázoló

Lugos, Szende-utca 5.

Csorba István

elektro-technikai vállalata

Lugos, Széchenyi-utca 3.

Hungária-kávéház átellenében.

Villamos lusterek raktára, Villanyszerelések és javítások elfogadottnak

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninosen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekebb díszé, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja. Czim:

Ermelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

A Lugosi kereskedő Ifjak Egylete helyeszközlő rovata.

Az egylet helyeszközlő osztályának helyisége Magyar királyi szálloda I. emelet. (kis terem). Hivatalos órák:

Naponként este 1/2 9—10 óráig.

Az állasközvetítés teljesen ingyenes.

Az egylet tagjai előnyben részesülnek.

Levélbeli felvilágosítást válaszbélyeg beküldése mellett szívesen ad a helyeszközlő osztály.

Keresünk:

Bányavárosba, egy a fűszer és esemege szakmában teljesen jártas ügyes segédet, ki magyarul, németül és románul tud.

Vidékre; kézműárti-kereskedés részére fiatal ügyes segédet.

Bányavárosba kézműárti-kereskedés részére fiatal segédet, ki a román és német nyelvet is érti.

Vidéki városba divatárú-üzlet részére fiatal ügyes eladót, ki a román nyelvet teljesen bírja.

Vidéki fűszer és rövidárú nagykereskedésbe két fiatal segédet, továbbá fiatal strazzistát. Helybeli nagykereskedés irodájában gyakorokat.

Ajánljunk:

Lugosra; fűszer szakmában teljesen jártas fiatal segédet, ki a magyar nyelven kívül a németet és románul is érti.

Fiatal, ügyes szerény igényű fűszerest, tud magyarul, németül és románul.

Fiatal, divatárú szakmában jártas segédet azonnali belépésre.

A Lugosi kereskedő Ifjak Egylete helyeszközlő osztálya

Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíj Egyletének osztálya

a Lugosi Kereskedők Ifjak Egyletében minden vasárnapon az egyletnek titkári hivatalában d. u. 4—6 óráig működik.

Egy hölgy

aki a magyar, német és román nyelvet tökéletesen bírja, alkalmazást keres.

Czim a kiadóhivatalban.

Egy ház

a Tunnei-utcában üzlettel és koresmával bérbeadó, esetleg szabad kézből eladó.

Bővebbet Szidon József könyvnyomdájában.

AMERIKA.

Elindulás Havréből minden szombaton. Jegyeket beszerzi a

Fransösische Linie.

Jó és gyors szállítás. Kitünő ellátás, bor és likör beleértve. — Közelebbi felvilágosítással díjmentesen szolgál a

Fransösische Linie

Wien, IV., Weyringergasse Nro 8.

Kitünő házikosztot

kaphat két fiatalember uri nőnél.

Czim a kiadóhivatalban.

Magyar osztály. — Magyar levelezés.

Debenhams Ozeán Linien
Antwerpen, De Keyser Lei 46.

Amerikába

senki sem utazzék addig, a míg meg nem győződött arról, hogy a mi társulatunkkal a legelőnyösebben utazik, amit megtud, ha utazására tőlünk felvilágosítást kér.

Menetrend **New-York** és **Kanadába.** — Angol hajók.

Díjtalan felvilágosítás.

Kényelmes utazás.

Családok kedvezményben.

Legrövidebb tengeri út.

T. cz.

Van szerencsénk **Lugos és vidéke** n. é. közönségének szíves tudomására hozni, hogy fürdő-telepünkön levő

„József-forrás“

természetes szénsavas vizét forgalomba hoztuk és hogy ezen kitünő viz mindenkor és friss töltésben kapható legyen, itt helyben állandó raktárt létesítettünk és annak vezetésével és főelárusításával

Fried M. Fia céget, **Lugos**

Karánsebesi-út, telefon-szám 56, biztuk meg, ki is a megrendelt savanyuvizet házhoz szállítja.

Tekintettel vagyunk arra, — minthogy eddig, sajnos, savanyuvizünk bevezetve nem volt, — hogy áldozatot kell hoznunk, miért is a „József-forrás“ természetes szénsavas savanyuvizét **literes palaczkokban 12 krért = 24 fillérért** házhoz szállítatjuk.

Midőn még a n. é. közönség becses figyelmét felhívjuk azon körülményre, hogy a „József-forrás“ savanyuviz nemcsak gyógyhatású, hanem dús szénvartartalmánál fogva rendkívül kellemes ízű üdítő ital, mely pótolja a drága külföldi vizeket.

A n. é. közönség szíves támogatását kérve, vagyunk

kiváló tisztelettel

Buziás Gyógyfürdő Igazgatósága.

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig, kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét **E. 404.** jelige alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.**

Raktárnok

azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok „Tisztességes“ jelige alatt a kiadóhivatal közvetít.

A takarékos háziasszonynak!

Ön nehézség nélkül **ruháit minden divat szerint** sajátkezűleg elkészítheti, anélkül hogy a szabászatot tanult volna, ha az

igazítható

női derék-szabászati készüléket

használja, mely minden testalkatra igazítható.

Egy készüléknek ára utánvét mellett 3 korona. Minden műveltebb államban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal, Sopron.

Képviselők minden helységbe kerestetnek

A „Wiener Allgemeine Medizinische Zeitung“

című orvosi szaklapban olvasható:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-Ausztria, által feltalált Wilhelm-féle antiartritikus antireumatikus vértisztító tea, ez a gyorsan ismertté vált gyógyszer, illetékes nyilatkozat szerint is minden időben a vének minden beteges lerakódása ellen alapos gyógyszernek bizonyult minden korbéli és nembeli embernek. Az ezerféle gyógymód melyet vele a csuszál, reumánál, ideg-, izom- és ízületi bántalmaknál el lehet érni, biztosítják e szernek a nevezett bántalmak ellen való kitűnő gyógyszer hírére. Ép így bőrkütségeknél, némi betegségeknek, akármilyen régi és elhanyagolt bajok legyenek is ezek, miután ez a szer belső használatnál az egész szervezetet megtisztítja. Hämorrhoidális betegségek és székrekedés, májbajok és sárgaság ellen valódi kincsét ér ez a tea, csak valódi legyen a tea és nem szabad az utánzat által megtévesztetnünk magunkat, mert ily esetben eredmény nélkül adjuk ki a pénzt. Az igazi, orvosi előírás után készült Wilhelm-féle antiartritikus antireumatikus vértisztító tea használati utasítással együtt a feltalálótól Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen, vagy fiókjaitól rendelhető meg.

Főraktár: **vértes L. gyógyszerész**
Lugos.

Első lugosi mélykútfúrási vállalat**Kirschner és Társa**

épület- és mülakatos-műhelye

Lugos, Templom-utca 13. szám.

Elvállal mindennemű a lakatos-szakmába vágó munkákat, u. m.: **vízvezeték, fürdőszoba-berendezéseket** a legjobb kivitelben. **Angol klozet, szivattyú szerelések** jótállás mellett készülnek. **Kútfúrások elvállaltatnak.**

Építészek és vállalkozók figyelmébe**Nagy Diaphragma-szivattyú**

bármennyi csővel jutányos ár mellett használatra bocsáttatik.

Költségvetés ingyen.

Költségvetés ingyen.

P. T.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

épület- és butor-asztalosműhelyemet

a Széchenyi-utcából a Vármegye-utca 20. sz. a. Házi-féle házban helyeztem át.

Ajánlom magam mindennemű asztalosmunkák elkészítésére, épületek berendezésére valamint mindennemű szobabutor elkészítésére a legfinomabb kivitelig, bármely stílusban.

Jutányos árak! Pontos kiszolgálás!

Számos megbízást kér

teljes tisztelettel

Sternheim Jenő

épület-, portál- és butor-asztalosmester
Vármegyház-utca 20. sz.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

Schottola Ernő
Budapest, VI., Foncière-palota.
Cséplőgépek jókarbantartásához és üzeméhez szükséges **gum pakolások, tömitések, szijak, ponyvák, olajok és szerszámok**, int a cséplőgép felszereléséhez 76271 IX-99. sz. belügyministeri rendelet szerint kötelezőleg tartozó **mentőszekrények nagy raktára.**

Üfennyomás gépek
ALAPÍTÁSI ÉVI 1900

Divatos női felöltők nagy választékban

kaphatók

Epstein Sándor

divat-és kézműárú-üzletében a „kék csillaghoz“ Lugos

Szenzaciós újdonság NANSEN (városi bunda)

egyedüli árusító:

törv. védve 18380 sz. a.

KLEIN MIKSA

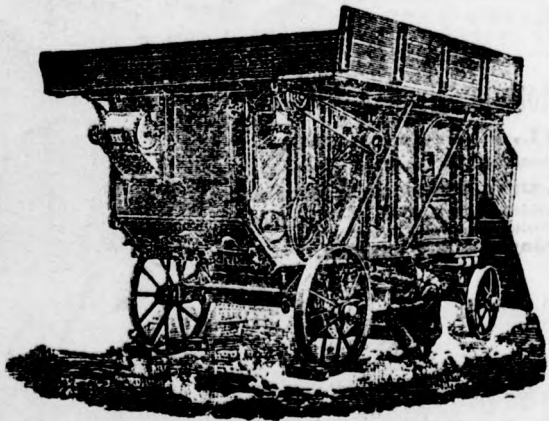
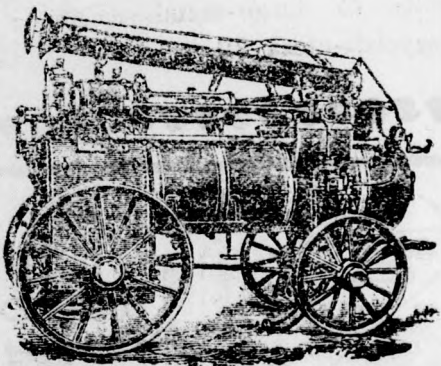
uri- és
gyermekruha-
árúháza

N.-Lugos
Széchenyi-utca
3 sz.

Prémeskabát, városi bunda, utazóbunda, lábzsák, téli-kabát, ulsterruha, gyermekruha, gyermekkabát.

Minden mérték szerint készítettik.

Divatos szabás, olcsó árak.

Van szerencsém a mélyen tisztelt földbirtokos, földműves és gyáros uraknak b. tudomására hozni, hogy a helyi piacon mindennemű **mezőgazdasági gépek, gép-részek, gép-szijjak, ponyvák** legjobb minőségének **raktárát** és egy

gépjavító-műhelyt benzin-motor-erővel

berendeztem.

Műhelyem vezetését egy ügyes szakavatott és a kereskedelemügyi miniszteriumtól esketett **gépészre** bízam.

Emélfogva műhelyem szakavatottan lesz vezetve, elsőrendű munkaerők és a legmodernebb segédgépek állanak rendelkezésemre, miáltal azon kellemes helyzetben vagyok, hogy m. t. rendelőim igényeit mindenképpen kielégíthetem, mely műhelynek megtekintésére mindenkit szívesen látok, még ha nincs is szándéka vásárolni.

Ugyanitt mindennemű **gépszerelések, malomberendezések, szivattyukutak, gőzfűtések és vezetékek, vízvezetékek, fűdősobák teljes berendezése** is eszközöltetnek.

Főtörekvésem mindig oda fog irányulni, hogy **pontos és lelkiismeretes munka**, valamint **olcsó árak** mellett ezen új vállalatomnál a n. é. közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljen.

Teljes tisztelettel **Hegyesi Géza.**

Elvállaltatnak továbbá mindennemű **festő- és mázoló-munkák** jutányos árak mellett.